Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

►**B** **DIREKTIVA 2001/29/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**

od 22. svibnja 2001.

o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu

(SL L 167, 22.6.2001., str. 10.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
►**M1**	Direktiva (EU) 2017/1564 Europskog parlamenta i vijeća od 13. rujna 2017.	L 242	6	20.9.2017.
►**M2**	Direktiva (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019.	L 130	92	17.5.2019.

▼B

DIREKTIVA 2001/29/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

od 22. svibnja 2001.

o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu

POGLAVLJE I.

CILJ I PODRUČJE PRIMJENE

Članak 1.

Područje primjene

1. Ova se Direktiva odnosi na pravnu zaštitu autorskog i srodnih prava u okviru unutarnjeg tržišta, s posebnim naglaskom na informacijsko društvo.

2. Osim u slučajevima iz članka 11., ova Direktiva ostavlja netaknutima i ni na koji način ne utječe na postojeće odredbe Zajednice koji se odnose na:

(a) pravnu zaštitu računalnih programa;

(b) pravo iznajmljivanja, pravo posudbe i određena prava srodna autorskom pravu u području intelektualnog vlasništva;

(c) autorsko i srodna prava primjenjiva na radiodifuzijsko emitiranje programa putem satelita i kabelsko reemitiranje;

(d) rok trajanja zaštite autorskog prava i određenih srodnih prava;

(e) pravnu zaštitu baza podataka.

POGLAVLJE II.

PRAVA I IZNIMKE

Članak 2.

Pravo reproduciranja

Države članice moraju predvidjeti isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za izravno ili neizravno, privremeno ili trajno reproduciranje bilo kojim sredstvima i u bilo kojem obliku, u cijelosti ili u dijelovima:

(a) autorima, njihovih djela;

(b) umjetnicima izvođačima, fiksacija njihovih izvedbi;

(c) proizvođačima fonograma, njihovih fonograma;

(d) proizvođačima prvih fiksiranja filmova, izvornika i umnoženih primjeraka njihovih filmova;

▼B

(e) organizacijama za radiodifuziju, fiksacija njihovih radiodifuzijskih emitiranja, bez obzira na to jesu li ta emitiranja prenesena putem žice ili putem zraka, uključujući kabelom ili satelitom.

Članak 3.

Pravo priopćavanja autorskog djela javnosti i pravo stavljanja drugih predmeta zaštite na raspolaganje javnosti

1. Države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za svako priopćavanje njihovih djela javnosti, žicom ili bežičnim putem, uključujući stavljanje njihovih djela na raspolaganje javnosti tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu.

2. Države članice moraju predvidjeti isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za stavljanje na raspolaganje javnosti, žicom ili bežičnim putem, tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu:

(a) umjetnicima izvođačima, fiksacija njihovih izvedbi;

(b) proizvođačima fonograma, njihovih fonograma;

(c) proizvođačima prvih fiksiranja filmova, izvornika i primjeraka njihovih filmova;

(d) organizacijama za radiodifuziju, fiksacija njihovih radiodifuzijskih emitiranja, bez obzira na to jesu li ta emitiranja prenesena putem žice ili putem zraka, uključujući kabelom ili satelitom.

3. Prava iz stavaka 1. i 2. ne iscrpljuju se bilo kojom radnjom priopćavanja javnosti ili stavljanja na raspolaganje javnosti određenom ovim člankom.

Članak 4.

Pravo distribucije

1. Države članice moraju predvidjeti autorima isključivo pravo davanja ovlaštenja ili zabrane za bilo koji oblik distribucije javnosti izvornika ili primjeraka njihovih djela prodajom ili na koji drugi način.

2. Pravo distribucije unutar Zajednice ne iscrpljuje se u pogledu izvornika ili primjeraka djela, osim kada je prva prodaja ili drugi prijenos vlasništva nad tim predmetom u Zajednici izvršen od strane nositelja prava ili uz njegov pristanak.

Članak 5.

Iznimke i ograničenja

1. Privremene radnje reproduciranja iz članka 2., koje su prolazne ili popratne i koje čine sastavni i bitan dio tehnološkog postupka i čija je jedina svrha omogućiti:

(a) prijenos u mreži između trećih strana putem posrednika; ili

▼B

(b) ovlašteno korištenje;

djela ili drugog predmeta zaštite i koje nemaju neovisan gospodarski značaj, izuzete su iz prava reproduciranja predviđenog člankom 2.

2. Države članice mogu predvidjeti iznimke ili ograničenja prava reproduciranja predviđenog člankom 2. u sljedećim slučajevima:

(a) u odnosu na reproduciranje na papir ili sličan medij, učinjeno uporabom bilo koje fotografske tehnike ili nekim drugim postupkom koji ima slične učinke, uz iznimku grafičkog izdanja glazbenog djela (notni materijal), pod uvjetom da nositelji prava dobiju pravičnu naknadu;

(b) u odnosu na reproduciranje na bilo koji medij koje je učinila fizička osoba za privatnu uporabu i u svrhu koja nije ni izravno ni neizravno komercijalna, uz uvjet da nositelji prava dobiju pravičnu naknadu, pri čemu se uzima u obzir primjena ili neprimjena tehničkih mjera iz članka 6. na djelo ili na drugi predmet zaštite;

▼M2

(c) u odnosu na posebne radnje reproduciranja od strane javnih knjižnica, obrazovnih ustanova, muzeja ili arhiva, koje nisu izvršene radi ostvarivanja izravne ili neizravne ekonomske ili komercijalne koristi, ne dovodeći u pitanje iznimke i ograničenja predviđene u Direktivi (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća ([1]);

▼B

(d) u odnosu na efemerne snimke djela snimljene od strane organizacije za radiodifuziju vlastitim sredstvima i za potrebe vlastitog emitiranja; čuvanje tih snimki u službenim arhivima može, na temelju njihova iznimnog dokumentarnog karaktera, biti dopušteno;

(e) u odnosu na reproduciranje radiodifuzijskih emitiranja od strane nekomercijalnih socijalnih institucija, kao što su bolnice ili zatvori, uz uvjet da nositelji prava dobiju pravičnu naknadu.

3. Države članice mogu predvidjeti iznimke ili ograničenja prava navedenih u člancima 2. i 3. u sljedećim slučajevima:

▼M2

(a) korištenje isključivo u svrhu davanja primjera u nastavi ili znanstvenog istraživanja, ako je naveden izvor, uključujući i ime autora, osim u slučajevima kada je to nemoguće, i u mjeri opravdanoj nekomercijalnom svrhom, ne dovodeći u pitanje iznimke i ograničenja predviđene u Direktivi (EU) 2019/790;

▼M1

(b) korištenje, za potrebe osoba s invaliditetom, koje je neposredno u vezi s invaliditetom i koje je nekomercijalne naravi, a u opsegu potrebnom za određeni invaliditet, ne dovodeći u pitanje obveze država članica na temelju Direktive (EU) 2017/1564 Europskog parlamenta i Vijeća ([2]);

([1]) Direktiva (EU) 2019/790 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. travnja 2019. o autorskom pravu i srodnim pravima na jedinstvenom digitalnom tržištu i izmjeni direktiva 96/9/EZ i 2001/29/EZ (SL L 130, 17.5.2019., str. 92.).

([2]) Direktiva (EU) 2017/1564 Europskog parlamenta i Vijeća od 13. rujna 2017. o određenim dopuštenim upotrebama određenih djela i drugih predmeta zaštite koji su zaštićeni autorskim pravom i srodnim pravima u korist osoba koje su slijepe, koje imaju oštećenje vida ili imaju drugih poteškoća u korištenju tiskanim materijalima i o izmjeni Direktive 2001/29/EZ o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL L 242, 20.9.2017., str. 6.).

▼B

(c) reproduciranje od strane tiska, priopćavanje javnosti ili činjenje dostupnim objavljenih članaka o tekućim gospodarskim, političkim ili vjerskim pitanjima ili radiodifuzijskih emitiranja djela ili drugih predmeta zaštite istog karaktera, u slučajevima kada takvo korištenje nije izričito pridržano, i ako je naveden izvor, uključujući ime autora, ili korištenje djela ili drugih predmeta zaštite radi izvještavanja o tekućim događajima, u opsegu koji odgovara svrsi informiranja javnosti o tekućim događajima, ako je, osim ako to nije moguće, naveden izvor, uključujući ime autora;

(d) doslovno navođenje u svrhe kao što je kritika ili osvrt, uz uvjet da se oni odnose na djelo ili na drugi predmet zaštite koji je već zakonito stavljen na raspolaganje javnosti, da je, osim ako to nije moguće, naveden izvor, uključujući ime autora, i da je njihovo korištenje u skladu s poštenom praksom, i u mjeri opravdanoj svrhom koja se želi postići;

(e) korištenje za potrebe javne sigurnosti ili za osiguranje pravilnog izvršavanja ili izvješćivanja o upravnim, parlamentarnim ili sudskim postupcima;

(f) korištenje političkih govora kao i izvadaka iz javnih predavanja ili sličnih djela ili predmeta zaštite u mjeri koja je opravdana informativnom svrhom i uz uvjet da je izvor, uključujući i ime autora, naveden, osim kada se pokaže da to nije moguće;

(g) korištenje tijekom vjerskih ili službenih svečanosti koje organiziraju javne vlasti;

(h) korištenje djela, kao što su djela arhitekture ili skulpture, koja su trajno smještena na javnim mjestima;

(i) popratno uključivanje djela ili drugog predmeta zaštite u drugi materijal;

(j) korištenje s ciljem oglašavanja javne izložbe ili prodaje umjetničkih djela, u opsegu potrebnom za promicanje događanja, isključujući bilo kakvo drugo komercijalno korištenje;

(k) korištenje radi karikature, parodije ili pastiša;

(l) korištenje vezano uz upoznavanje s opremom ili uz popravak opreme;

(m) korištenje umjetničkog djela u obliku zgrade ili crteža ili plana zgrade za potrebe rekonstrukcije zgrade;

(n) korištenje priopćavanjem ili stavljanjem na raspolaganje, s ciljem istraživanja ili privatnog izučavanja, pojedinim pripadnicima javnosti putem posebnih uređaja u prostorijama ustanova iz stavka 2. točke (c), djela ili drugih predmeta zaštite koji se nalaze u njihovim zbirkama koje nisu podložne uvjetima kupnje ili uvjetima licenciranja;

(o) korištenje u određenim drugim slučajevima od manje važnosti kada iznimke i ograničenja već postoje u nacionalnom pravu, uz uvjet da se oni odnose samo na analogno korištenje i da ne utječu na slobodan protok roba i usluga unutar zajednice, ne dovodeći u pitanje druge iznimke i ograničenja sadržana u ovom članku.

4. Kada države članice mogu predvidjeti iznimku ili ograničenje prava umnožavanja sukladno člancima 2. i 3., one slično tome mogu

▼B

predvidjeti iznimku ili ograničenje prava distribucije iz članka 4. u opsegu opravdanom svrhom odobrene radnje umnožavanja.

5. Iznimke i ograničenja predviđeni stavcima 1., 2., 3. i 4. primjenjuju se samo u određenim posebnim slučajevima koji nisu u sukobu s uobičajenim iskorištavanjem djela ili drugog predmeta zaštite i koji bezrazložno ne dovode u pitanje zakonite interese nositelja prava.

POGLAVLJE III.

ZAŠTITA TEHNIČKIH MJERA I PODATAKA O UPRAVLJANJU PRAVIMA

Članak 6.

Obveze u pogledu tehničkih mjera

1. Države članice moraju predvidjeti odgovarajuću pravnu zaštitu protiv izbjegavanja učinkovitih tehničkih mjera, koje određena osoba obavlja znajući to ili imajući osnova to znati.

2. Države članice moraju predvidjeti odgovarajuću pravnu zaštitu protiv proizvodnje, uvoza, distribucije, prodaje, iznajmljivanja, oglašavanja prodaje ili iznajmljivanja ili posjedovanja u komercijalne svrhe uređaja, proizvoda ili sastavnih dijelova ili pružanja usluga koji:

(a) promiču se, oglašavaju ili prodaju na tržištu s ciljem izbjegavanja mjera; ili

(b) imaju samo ograničenu komercijalnu svrhu ili ograničenu uporabu koja nije izbjegavanje; ili

(c) prvenstveno su dizajnirani, proizvedeni, prilagođeni ili izrađeni s ciljem omogućavanja ili olakšavanja izbjegavanja;

bilo kojih učinkovitih tehničkih mjera.

3. Za potrebe ove Direktive, izraz „tehničke mjere” znači svaka tehnologija, uređaj ili sastavni dio napravljen da u uobičajenom djelovanju sprečava ili ograničava radnje, u odnosu na djela ili druge predmete zaštite, koje nisu odobrene od strane nositelja bilo kojeg autorskog prava ili srodnog prava kao što je propisano zakonom ili pravom *sui generis* propisanim poglavljem III. Direktive 96/9/EZ. Tehničke se mjere smatraju „učinkovitima”, kad nositelji prava korištenje zaštićenog djela ili drugog predmeta zaštite ograničavaju putem primjene kontrole pristupa ili zaštitnog postupka, kao što je enkripcija, premetanje ili druga preinaka djela ili drugog predmeta zaštite, ili putem nadzora umnožavanja, kojima se postiže cilj zaštite.

4. Neovisno o pravnoj zaštiti predviđenoj stavkom 1., u odsutnosti dobrovoljnih mjera koje poduzimaju nositelji prava, uključujući ugovore između nositelja prava i drugih zainteresiranih strana, države članice moraju poduzeti odgovarajuće mjere kako bi osigurale da nositelji prava korisniku iznimke ili ograničenja, predviđenih nacionalnim pravom u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkama (a), (c), (d) i (e) i stavkom 3. točkama (a), (b) i (e), stave na raspolaganje sredstva za korištenje takve iznimke ili takvog ograničenja, u opsegu potrebnom za takvo korištenje i kad korisnik ima zakoniti pristup dotičnom zaštićenom djelu ili predmetu zaštite.

▼B

Država članica može također poduzeti takve mjere s obzirom na korisnika iznimke ili ograničenja predviđenih u skladu s člankom 5. stavkom 2. točkom (b), osim ako su nositelji prava već omogućili umnožavanje za privatnu uporabu u opsegu potrebnom za korištenje iznimaka ili ograničenja i u skladu s odredbama članka 5. stavka 2. točke (b) i stavka 5., bez sprečavanja nositelja prava da poduzmu odgovarajuće mjere u odnosu na broj umnoženih primjeraka u skladu s ovim odredbama.

Tehničke mjere koje nositelji prava dobrovoljno primjenjuju, uključujući one primijenjene u provođenju dobrovoljnih ugovora, i tehničke mjere primijenjene u provedbi mjera koje poduzimaju države članice, uživaju pravnu zaštitu predviđenu stavkom 1. ovog članka.

Odredbe prvog i drugog podstavka ovog članka ne primjenjuju se na djela ili na druge predmete zaštite koji su stavljeni na raspolaganje javnosti prema dogovorenim ugovornim uvjetima tako da im pripadnici javnosti mogu pristupiti s mjesta i u vrijeme koje sami odaberu.

Kada se ovaj članak primjenjuje u smislu Direktive 92/100/EEZ i Direktive 96/9/EZ, ovaj se stavak primjenjuje *mutatis mutandis*.

Članak 7.

Obveze u vezi s podatcima o upravljanju pravima

1. Države članice moraju predvidjeti odgovarajuću pravnu zaštitu protiv svake osobe koja svjesno obavlja bez ovlaštenja bilo koju od sljedećih radnji:

(a) uklanja ili preinačuje bilo koji podatak o upravljanju pravima u elektroničkom obliku;

(b) distribuira, uvozi u svrhu distribucije, emitira, priopćava javnosti ili stavlja na raspolaganje javnosti djela ili druge predmete zaštite zaštićene ovom Direktivom ili poglavljem III. Direktive 96/9/EZ, s kojih su podaci o upravljanju pravima u elektroničkom obliku uklonjeni ili preinačeni bez ovlaštenja;

ako ta osoba zna ili ima osnova znati, da tako postupajući uzrokuje, omogućava, olakšava ili prikriva povredu bilo kojeg autorskog prava ili srodnog prava predviđenog zakonom ili povredu prava *sui generis* predviđenog poglavljem III. Direktive 96/9/EZ.

2. Za potrebe ove Direktive, izraz „podaci o upravljanju pravima” razumijeva podatke navedene od strane od nositelja prava kojima se identificira djelo ili drugi predmet zaštite iz ove Direktive ili obuhvaćen pravom *sui generis* predviđenim poglavljem III. Direktive 96/9/EZ, autor ili bilo koji drugi nositelj prava ili podaci o uvjetima uporabe djela ili drugog predmeta zaštite i sve brojke ili kodovi koji predstavljaju takve podatke.

Prvi podstavak ovog članka primjenjuje se kada je bilo koji od tih podataka povezan s primjerkom djela ili drugog predmeta zaštite iz ove Direktive ili obuhvaćenih pravom *sui generis* predviđenim poglavljem III. Direktive 96/9/EZ ili se pojavljuju u vezi s njihovim priopćavanjem javnosti.

▼B

POGLAVLJE IV

ZAJEDNIČKE ODREDBE

Članak 8.

Sankcije i pravna sredstva

1. Države članice moraju predvidjeti primjerene sankcije i pravna sredstva u odnosu na povrede prava i obveza određenih ovom Direktivom i poduzeti sve potrebne mjere za primjenu tih sankcija i pravnih sredstava. Tako propisane sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

2. Svaka država članica mora poduzeti potrebne mjere kako bi osigurala da nositelji prava čiji su interesi ugroženi radnjom kojom se vrši povreda na njezinom državnom području mogu podnijeti tužbu za naknadu štete i/ili zahtjev za izdavanje sudskog naloga, i kada je to prikladno, zahtjev za oduzimanje materijala kojim se povređuje pravo kao i uređaja, proizvoda ili sastavnih dijelova iz članka 6. stavka 2.

3. Države članice osiguravaju nositeljima prava mogućnost podnošenja zahtjeva za izdavanje sudskog naloga protiv posrednika čije usluge koristi treća strana za povredu autorskog prava ili srodnog prava.

Članak 9.

Nastavak primjene drugih pravnih odredaba

Ova Direktiva ne dovodi u pitanje odredbe o, osobito, patentima, žigovima, dizajnu, korisnim modelima, topografijama poluvodičkih proizvoda, izgledu slova, uvjetnom pristupu, pristupu kablu za usluge emitiranja, zaštiti nacionalnih bogatstava, zakonskim uvjetima za pohranu, o ograničenom postupanju i nepoštenom tržišnom natjecanju, poslovnoj tajni, sigurnosti, povjerljivosti, zaštiti podataka i privatnosti, pristupu javnim dokumentima, ugovornom pravu.

Članak 10.

Vremenska primjena

1. Odredbe ove Direktive primjenjuju se na sva djela i druge predmete zaštite iz ove Direktive koji su, 22. prosinca 2002., zaštićeni zakonodavstvima država članica u području autorskog prava i srodnih prava, ili koji zadovoljavaju uvjete za zaštitu prema odredbama ove Direktive ili odredbama iz članka 1. stavka 2.

2. Ova se Direktiva primjenjuje ne dovodeći u pitanje bilo koju radnju obavljenu i prava stečena prije 22. prosinca 2002.

Članak 11.

Tehničke prilagodbe

1. Direktiva 92/100/EEZ mijenja se kako slijedi:

(a) članak 7. briše se;

▼B

(b) članak 10. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Ograničenja se primjenjuju samo u određenim posebnim slučajevima koji nisu u sukobu s redovitim iskorištavanjem predmeta zaštite i koji neopravdano ne dovode u pitanje zakonite interese nositelja prava.”

2. Članak 3. stavak 2. Direktive 93/98/EEZ zamjenjuje se sljedećim:

„2. Prava proizvođača fonograma istječu istekom 50 godina od fiksiranja fonograma. Međutim, ako je fonogram zakonito izdan u tom razdoblju, ta prava istječu istekom 50 godina od datuma prvog zakonitog izdanja. Ako u razdoblju spomenutom u prvoj rečenici fonogram nije zakonito izdan, ali je zakonito priopćen javnosti, navedena prava istječu istekom 50 godina od datuma prvog zakonitog priopćavanja javnosti.

Međutim, ako istekom roka trajanja zaštite priznate na temelju ovog stavka u njegovoj verziji prije izmjene Direktivom 2001/29/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (*), prava proizvođača fonograma ne budu više zaštićena 22. prosinca 2002., ovaj stavak ne proizvodi pravni učinak kojim bi se ponovno štitila ta prava.

_____

(*) SL L 167, 22.6.2001., str. 10.”

Članak 12.

Završne odredbe

1. Najkasnije do 22. prosinca 2004. i svake tri godine nakon toga, Komisija podnosi Europskom parlamentu, Vijeću i Gospodarskom i socijalnom odboru izvješće o primjeni ove Direktive u kojem, između ostalog na temelju posebnih podataka koje su dostavile države članice, ispituje osobito primjenu članaka 5., 6. i 8. s obzirom na razvoj digitalnog tržišta. U slučaju članka 6., osobito ispituje pruža li taj članak dovoljan stupanj zaštite i imaju li radnje koje su prema zakonu dopuštene štetan utjecaj na korištenje učinkovitih tehničkih mjera zaštite. Ako je potrebno, osobito za osiguranje funkcioniranja unutarnjeg tržišta sukladno članku 14. Ugovora, ona podnosi prijedloge za izmjene ove Direktive.

2. Zaštita prava srodnih autorskom pravu prema ovoj Direktivi ostavlja netaknutom i ni na koji način ne utječe na zaštitu autorskog prava.

3. Ovime se ustanovljava kontaktni odbor. Sastoji se od predstavnika nadležnih tijela država članica. Njime predsjedava predstavnik Komisije i on se sastaje ili na inicijativu predsjednika ili na zahtjev delegacije država članica.

4. Zadaće odbora su sljedeće:

(a) ispitati utjecaj ove Direktive na funkcioniranje unutarnjeg tržišta, i isticanje bilo kojih poteškoća;

▼B

(b) organizirati konzultacije o svim pitanjima koja proizlaze iz primjene ove Direktive;

(c) olakšati razmjenu informacija o bitnom razvoju u zakonodavstvu i sudskoj praksi, kao i o bitnom gospodarskom, društvenom, kulturološkom i tehnološkom razvoju;

(d) djelovati kao forum za procjenu digitalne trgovine djelima i drugim predmetima, uključujući privatno umnožavanje i uporabu tehničkih mjera;

▼M2

(e) ispitati utjecaj prenošenja Direktive (EU) 2019/790 na funkcioniranje unutarnjeg tržišta i istaknuti bilo kakve poteškoće s prenošenjem;

(f) olakšati razmjenu informacija o relevantnim promjenama u zakonodavstvu i sudskoj praksi te o praktičnoj primjeni mjera koje su poduzele države članice za provedbu Direktive (EU) 2019/790;

(g) raspravljati o drugim pitanjima koja proizlaze iz primjene Direktive (EU) 2019/790.

▼B

Članak 13.

Provedba

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom prije 22. prosinca 2002. One o tome odmah obavješćuju Komisiju.

Kad države članice donose ove mjere, one prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja određuju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekstove odredaba nacionalnog zakonodavstva koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 14.

Stupanje na snagu

Ova Direktiva stupa na snagu na dan objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Članak 15.

Adresati

Ova je Direktiva upućena državama članicama.